

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-34-03/2012

P/12/019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice

T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30

lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

Numer i tytuł kontroli	P/12/019 – Upraszczanie zasad wdrażania funduszy strukturalnych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	Aleksander Małysz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83543 z dnia 26 października 2012 r. Piotr Dziwisz, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83568 z dnia 23 listopada 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne „Teatr Grodzki” ¹ , ul. Sempołowskiej 13, 43-300 Bielsko-Biała
Kierownik jednostki kontrolowanej	Magdalena Wojtczak, Prezes Zarządu Stowarzyszenia ² od dnia 25 marca 2011 r. (dowód: akta kontroli str. 3-16)

II. Ocena kontrolowanej działalności.

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ realizację przez Stowarzyszenie umowy o dofinansowanie Projektu pn. „Paszport do edukacji”⁴, jak również stosowanie uproszczonych zasad rozliczania kosztów pośrednich.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Formułując ocenę pozytywną uwzględniono w szczególności prawidłowe: rozliczanie kosztów pośrednich ryczałtem, dokumentowanie zakupów towarów i usług, zatrudnianie personelu projektu, kwalifikowanie wydatków, prowadzenie ewidencji księgowej wydatków projektu, sporządzanie wniosków o płatność, monitorowanie projektu, wypełnianie obowiązków informacyjnych oraz realizację celu projektu i przechowywanie dokumentacji.

¹ zwane dalej Stowarzyszeniem lub Beneficjentem.

² Poprzednio Przewodniczącymi Zarządu Stowarzyszenia byli: Tomasz Zieliński w okresie od dnia 10 czerwca 2009 r. do dnia 24 marca 2011 r. oraz Jan Chmiel w okresie od dnia 15 grudnia 1999 r. do dnia 9 czerwca 2009 r.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ zwanego dalej Projektem.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prawdliwość realizacji przez beneficjenta zadań dotyczących projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w tym prawidłowość ryczałtowego rozliczania wydatków.

1.1. Przedmiot projektu.

Opis stanu faktycznego

W dniu 26 lutego 2010 r. Prezes Stowarzyszenia zawarł z Instytucją Pośredniczącą⁵, tj. Samorządem Województwa Śląskiego⁶, umowę⁷ o dofinansowanie projektu „Paszport do edukacji”, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki⁸, *Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty*, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt prowadzono w 5 szkołach zlokalizowanych na terenie gmin Bielsko-Biała i Buczkowice w zakresie doradztwa zawodowego, pozalekcyjnych zajęć wyrównawczych matematyczno-przyrodniczych i humanistycznych oraz zajęć w ramach kółek zainteresowań: przedsiębiorczości, dziennikarskich, językowych, komputerowych, psychoedukacyjnych i artystycznych (teatralnych, tanecznych i plastycznych). Projekt realizowano w następujących szkołach:

- gimnazjach nr: 1, 5 i 13 oraz Gimnazjum Waldorfskim im. Norwida w Bielsku-Białej.
- Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Mikołaja Kopernika w Buczkowicach⁹.

Wg wniosku o dofinansowanie Projektu z dnia 30 grudnia 2009 r., do ww. szkół uczęszczało ogółem 1.430 uczniów, z czego działaniami, w ramach Projektu, planowano objąć 260 uczniów, którzy wymagali szczególnego wsparcia ze względu na zaobserwowane problemy edukacyjne i wychowawcze, a ich udział w Projekcie miał umożliwić zniwelowanie tych problemów.

(dowód: akta kontroli str. 17-71)

Celem głównym Projektu było wyrównanie szans edukacyjnych uczniów ww. szkół¹⁰, zaktywizowanie ich do dalszego rozwoju i wyposażenie w umiejętności przydatne na rynku pracy.

Celami szczegółowymi Projektu były m.in.:

rozwinięcie wśród uczniów umiejętności efektywnego uczenia się i współpracy w grupie, polepszenie umiejętności planowania kariery zawodowej, rozwinięcie zdolności twórczych i postaw przedsiębiorczych, nauka języka obcego, zagadnień teleinformatycznych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo-matematycznych oraz poprawienie zaplecza materialnego prowadzonych zajęć poprzez zwiększenie bazy środków dydaktycznych w szkołach.

⁵ zwaną dalej *IP*.

⁶ który powierzył pełnienie roli Instytucji Pośredniczącej Wydziałowi Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

⁷ nr umowy: UDA-POKL.09.01.02-24-076/09-00. W dniu 8 lipca 2011 r. zawarto aneks do ww. umowy, w którym zobowiązano beneficjenta do przedkładania wraz z wnioskiem o płatność m.in.: kserokopii wyciągów z rachunku bankowego z pierwszego i ostatniego dnia czasokresu obejmującego dany wniosek o płatność.

⁸ zwanego dalej *PO KL*.

⁹ tj. Szkole Podstawowej i Gimnazjum.

¹⁰ Szkoły objęte Projektem zlokalizowane były na peryferiach miasta oraz w gminie wiejskiej.

We wniosku o dofinansowanie określono 6 działań w ramach realizacji Projektu, tj.: zarządzanie Projektem, promocja Projektu, zajęcia w szkołach, wydanie Gazety projektowej, wydanie publikacji książkowej dotyczącej Projektu wraz z płytką multimedialną oraz zorganizowanie konferencji podsumowującej Projekt.

(dowód: akta kontroli str. 18-21)

Według umowy o dofinansowanie całkowita wartość Projektu (kwota ogółem wydatków kwalifikowalnych) wynosiła 656.711,88 zł, kwota dofinansowania przyznanego przez IP wynosiła 656.711,88 zł, w tym płatność ze środków europejskich w kwocie 558.205,10 zł (85%) oraz dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 98.506,78 zł (15%). W ww. umowie nie przewidziano wkładu własnego beneficjenta.

Projekt realizowano w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2011 r., tj. zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 39-41, 72-82)

W trakcie realizacji projektu dokonano następujących zmian:

a) W dniu 1 kwietnia 2010 r. Stowarzyszenie wystąpiło do IP z wnioskiem o włączenie Gimnazjum nr 5 w Bielsku-Białej do Projektu, w miejsce Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Armii Krajowej w Bielsku-Białej, ze względu na rezygnację tej szkoły z udziału w Projekcie. W dniu 28 kwietnia 2010 r. IP poinformowała Stowarzyszenie o akceptacji ww. zmiany. Nie zmieniła się liczba uczestników Projektu.

b) W dniu 1 czerwca 2010 r. zmieniono koordynatora Projektu. Koordynatorami Projektu byli: [...] ¹¹ w okresie od 1 stycznia do 31 maja 2010 r. oraz [...] ¹² w okresie od 1 czerwca 2010 r. do 31 grudnia 2011 r.

c) Pismem z dnia 26 września 2011 r. Stowarzyszenie poinformowało IP o zaprzestaniu działania Gimnazjum Waldorfskiego z dniem 31 sierpnia 2011 r. oraz o przeniesieniu zajęć pozalekcyjnych do innych szkół objętych Projektem. Pismem z dnia 21 października 2011 r. IP poinformowała Stowarzyszenie o przyjęciu ww. zmiany do wiadomości.

Ww. zmiana miała wpływ na obniżenie (z wartości 5 do 4) wskaźnika pn.: Liczba szkół, które przygotowują programy „Środki rozwoju kompetencji kluczowych wśród uczniów naszej szkoły”¹³, tj. jednego z 13 wskaźników planowanych do realizacji w Projekcie.

(dowód: akta kontroli str. 83-95, 72-81, 135-137)

W trakcie realizacji Projektu nie zwiększono wysokości środków przeznaczonych na wynagrodzenia personelu.

(dowód: akta kontroli str. 17-38, 72-81)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie przestrzegania zasad wprowadzania zmian w Projekcie.

1.2. Rozliczanie kosztów pośrednich ryczałtem.

¹¹ Ochrona prywatności osoby fizycznej na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

¹² Ochrona prywatności osoby fizycznej na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. nr 112, poz. 1198 ze zm.).

¹³ Ww. wskaźnik miał na koniec realizacji projektu wynieść 5 (wszystkie szkoły biorące udział w projekcie zobowiązane były do opracowania dokumentu w ww. zakresie - po zrealizowaniu planowanych godzin zajęć pozalekcyjnych i zgromadzeniu płynących z tych działań doświadczeń).

Opis stanu
faktycznego

Stowarzyszenie rozliczyło koszty pośrednie Projektu ryczałtem, zgodnie z § ust. 3 umowy o dofinansowanie. Rozliczone ryczałtem koszty pośrednie wynosiły 39.767,40 zł i stanowiły 6,79%¹⁴ bezpośrednich wydatków poniesionych w ramach Projektu w kwocie 612.761,04 zł, pomniejszonych o wydatki sfinansowane w ramach cross-finansingu¹⁵ w kwocie 27.085,02 zł. Koszty pośrednie Projektu rozliczono wg metodologii określonej we wniosku o dofinansowanie i zaakceptowanej przez IP. Do kosztów tych zaliczono: opłaty za energię elektryczną, ciepłą, wodę, odprowadzanie ścieków, usługi telefoniczne i internetowe, koszty materiałów biurowych, stosownie do *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013*¹⁶.
(dowód: akta kontroli str. 42, 72-75, 96-113)

Beneficjent prawidłowo zaklasyfikował w ramach Projektu koszty bezpośrednie i koszty pośrednie. Kosztów pośrednich, rozliczanych ryczałtem, nie zaliczano ponownie do kosztów bezpośrednich.

(dowód: akta kontroli str. 35-37, 96-134)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie rozliczenia kosztów pośrednich ryczałtem.

1.3. Dokonywanie zakupów towarów i usług.

Opis stanu
faktycznego

Stowarzyszenie sfinansowało zakupy towarów i usług na łączną kwotę 612.761,04 zł (koszty bezpośrednie) w ramach działań określonych we wniosku o dofinansowanie, tj.: zarządzanie projektem, promocja projektu, zajęcia w szkołach, wydanie Gazety projektowej, wydanie publikacji książkowej dotyczącej Projektu wraz z płytką multimedialną oraz zorganizowanie konferencji podsumowującej Projekt.

(dowód: akta kontroli str. 20-22, 76)

W wyniku badania 30 wydatków¹⁷, rozliczonych we wnioskach o płatność w kwocie 110.196,18 zł (18,0% wydatków bezpośrednich), stwierdzono, że je zaplanowano we wniosku o płatność i poniesiono. Objęte kontrolą wydatki dotyczyły, m.in. zakupu: komputera przenośnego (2.798,99 zł), 5 rzutników multimedialnych (łącznie 11.356,07 zł), ekranu ręcznie rozwijanego na trójnogu (1.468,88 zł), 5 aparatów fotograficznych (łącznie 7.474,61 zł), kamery cyfrowej (2.998,00 zł), akordeonu (1.200,00 zł), płyt z prezentacjami multimedialnymi (13.407,00 zł) oraz kosztów wycieczek dla uczniów¹⁸ (łącznie 32.563,00 zł), reklamy prasowej (1.700,00 zł), usługi doradztwa zawodowego (1.500,00 zł), składu i druku publikacji książkowej (10.578,00 zł), składu i druku gazety projektowej (2.415,60 zł).

Wydatki poniesiono w okresie za który sporządzono wnioski o płatność i sfinansowano w 100% ze środków Unii Europejskiej.

(dowód: akta kontroli str. 29-37, 138-146)

W budżecie Projektu nie przewidziano realizacji zamówień przekraczających wyrażoną w złotych równowartość kwotę 14 tys. euro, wykonywanych przez podmioty

¹⁴ Ww. wskaźnik dotyczący wysokości kosztów pośrednich Projektu rozliczanych ryczałtem został określony w § 4 ust. 3 umowy o dofinansowanie.

¹⁵ cross-finansing – zasada elastycznego finansowania projektów w ramach PO KL umożliwiająca finansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego działań objętych zakresem pomocy z innego funduszu, tj. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

¹⁶ Z dnia: 28 grudnia 2009 r. i 22 listopada 2010 r. Dokumenty te opublikowano na stronie internetowej MRR pod adresem: <http://www.efs.gov.pl/Dokumenty/wso/Strony/wytyczne.aspx>.

¹⁷ wydatek rozumiany jako jedna pozycja we wniosku o płatność.

¹⁸ Wycieczki dla uczniów przewidziano w szczegółowym budżecie zamieszczonym we wniosku o dofinansowanie Projektu w ramach działania: zajęcia w szkołach.

prowadzące działalność gospodarczą, tj. wymagających stosowania zasady konkurencyjności wg *Zasad finansowania PO KL*¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 4-9, 29-38)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie dokonywania zakupów towarów i usług.

1.4. Zatrudnianie personelu.

Opis stanu faktycznego

Osoby wchodzące w skład personelu Projektu (4 stanowiska zajmowane w latach 2010-2011 przez 5 osób) wykonywały zadania związane z jego realizacją na podstawie umów zlecenia, w których określono rodzaj wykonywanych zadań.

Umowa dofinansowania nie zawierała zapisów zobowiązujących Beneficjenta do posiadania dokumentacji uzasadniającej wybór osób wchodzących w skład personelu Projektu. Wg wyjaśnień Pani Prezes do realizacji Projektu wybrano osoby będące stałymi współpracownikami Stowarzyszenia.

(dowód: akta kontroli str. 135-137, 147-148)

W latach 2010-2011 zadania, w ramach więcej niż jednego projektu, wykonywały 4 z 5 osób stanowiących personel Projektu, w tym Koordynator Projektu, który w 2010 r. był jednocześnie asystentem koordynatora innego projektu²⁰, realizowanego przez Stowarzyszenie. W ocenie NIK, zakresy zadań tych osób umożliwiały prawidłowe i efektywne ich wykonywanie. Osoby zatrudnione w więcej niż jednym projekcie prowadziły ewidencję godzin i zadań określoną w rozdziale 4.5, pkt 6a *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*.

(dowód: akta kontroli str. 135-137, 153-159)

Przy realizacji Projektu pracowały, na podstawie umowy zlecenia, 3 osoby zatrudnione jednocześnie w Stowarzyszeniu na podstawie umowy o pracę w wymiarze ½ etatu, tj.: Koordynator²¹, asystent koordynatora²² oraz pracownik administracyjny²³ Projektu. Zadania realizowane przez ww. osoby, na podstawie umów zlecenia, precyzyjnie określone, rodzajowo różniły się od zadań wykonywanych w ramach umów o pracę. Nie angażowano do Projektu personelu na podstawie więcej niż jednej umowy cywilnoprawnej obowiązującej w tym samym czasie.

Wynagrodzenie personelu zaangażowanego do realizacji Projektu w ramach umów zlecenia wynosiło od 1.437 zł do 2.500 zł miesięcznie i odpowiadało stawkom stosowanym u Beneficjenta. Nie stosowano nagród lub premii dla personelu, związanych z wykonywaniem Projektu. Wydatki na wynagrodzenie personelu były zgodne z zasadami określonymi w rozdziale 4.5 *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*.

(dowód: akta kontroli str. 135-137, 138-152)

¹⁹ Wg zapisów Rozdziału 2 *Zasad finansowania PO KL* (opublikowanych na stronie internetowej <http://www.efs.gov.pl/>) zasada konkurencyjności dotyczy realizacji zamówień przekraczających wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14 tys. euro wykonywanych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą.

²⁰ pn. „Otworzymy ci świat”, realizowanego w ramach PO KL, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

²¹ w okresie: czerwiec-grudzień 2010 r.

²² w latach: 2010 i 2011

²³ w 2010 r.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie zatrudnienia personelu zaangażowanego w realizację Projektu.

Opis stanu
faktycznego

1.5. Kwalifikowalność wydatków.

Rozliczone koszty Projektu wyniosły 652.528,44 zł, w tym koszty bezpośrednie – 612.761,04 zł oraz koszty pośrednie 39.767,40 zł. Dofinansowanie wykorzystano w 99,4%. W dniu 28 grudnia 2012 r., tj. w wymaganym terminie, zwrócono niewykorzystane w Projekcie środki w wysokości 4.183,44 zł.

Do kosztów bezpośrednich zrealizowanych zadań zaliczono koszty ujęte w budżecie Projektu, tj.: 1) zarządzanie Projektem – 192.368,87 zł (31,4% kosztów), 2) promocja projektu – 49.916,29 zł (8,1%), 3) zajęcia w szkołach – 322.804,45 zł (52,7%), 4) wydanie Gazety projektowej - 14.704,57 zł (2,4%), 5) wydanie publikacji książkowej dotyczącej Projektu wraz z płytą multimedialną - 27.885,00 zł (4,6%), oraz zorganizowanie konferencji podsumowującej Projekt - 5.081,86 zł (0,8%).

Wydatki na realizację Projektu, w kwocie łącznej 612.761,04 zł, Stowarzyszenie zapłaciło z konta bankowego Projektu.

(dowód: akta kontroli str. 72-82, 160-163, 138-144)

Dokumenty księgowe, dotyczące objętych kontrolą 30 wydatków, wystawiono na Stowarzyszenie. Wszystkie zbadane wydatki poniesiono w okresie wskazanym we wnioskach o płatność. Zakupy towarów i usług potwierdzają faktury VAT oraz rachunki do umów zlecenia. W ramach Projektu nie nabywano środków trwałych.

(dowód: akta kontroli str. 138-144)

Wydatki objęte kontrolą były kwalifikowalne, zgodnie z rozdziałem 3 i 4 *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*. Nie stwierdzono podwójnego finansowania wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 114-134, 138-146)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie kwalifikowania wydatków w Projekcie.

Opis stanu
faktycznego

1.6. Ewidencja księgowa.

Beneficjent prowadził ewidencję księgową dla Projektu na wyodrębnionych kontach księgowych kosztów i przychodów, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji związanych z jego realizacją, tj. zgodnie z § 7 umowy o dofinansowanie.

Badając 30 wydatków na łączną kwotę 110.196,18 zł, ujętych we wnioskach o płatność i potwierdzonych dowodami zapłaty ustalono, że dokumenty księgowe, potwierdzające poniesienie tych wydatków, ujęto w ewidencji księgowej w prawidłowych kwotach.

(dowód: akta kontroli str. 138-146)

Wydatki poniesione przez Stowarzyszenie na realizację Projektu w kwocie 652.528,44 zł, wykazane we wnioskach o płatność, sfinansowano z rachunku bankowego prowadzonego dla Projektu, określonego w § 8 ust. 7 umowy o dofinansowanie.

Koszty realizacji Projektu w łącznej wysokości 652.528,44 zł, wykazane w ewidencji księgowej kont: „540-7”²⁴ (311.980,78 zł) i „500-2”²⁵ (340.547,66 zł) były zgodne z kwotą wydatków rozliczonych w Projekcie.

(dowód: akta kontroli str. 138-146)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej Projektu.

1.7. Wnioski o płatność.

Opis stanu faktycznego

W związku z realizacją Projektu, Stowarzyszenie złożyło 9 wniosków o płatność²⁶ na łączną kwotę wydatków kwalifikowalnych 652.528,44 zł wraz z dokumentami wymaganymi w umowie o dofinansowanie.

Wnioski o płatność składano w ciągu 10 dni roboczych od zakończenia okresu rozliczeniowego, a wniosek o płatność końcową złożono 12 dni od dnia zakończenia realizacji Projektu, tj. zgodnie z § 10 umowy o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 164-170)

Stwierdzono, że przedmiot i kwoty zbadanych 30 wydatków, wykazanych we wnioskach o płatność, były zgodne z ich ujęciem w ewidencji księgowej prowadzonej na kontach „502-2” i „540-7” oraz na rachunkach bankowych Projektu. Faktury, potwierdzające poniesione wydatki, były zgodne z dokumentami wskazanymi w złożonych przez Beneficjenta wnioskach o płatność.

(dowód: akta kontroli str. 171-175, 140-144)

IP przekazała Beneficjentowi siedem pism z uwagami do pięciu wniosków o płatność, których przedmiotem były głównie błędy formalne, które uzupełniono w terminie określonym przez IP. Uwagi przekazywano w ciągu 14-20 dni roboczych od daty złożenia wniosku o płatność, zgodnie z § 10 ust. 2 umowy o dofinansowanie²⁷, z wyjątkiem jednego przypadku, kiedy IP przekazała uwagi po 21 dniach od daty złożenia wniosku.

Beneficjent 7.krotnie przekazywał do IP wyjaśnienia, uzupełnienia i korekty do złożonych wniosków o płatność, w ciągu 2-7 dni roboczych od dnia otrzymania pisma, tj. zgodnie z § 10 ust. 4 umowy o dofinansowanie²⁸, a raz przedłożył wyjaśnienia po 17 dniach, po uprzednim uzyskaniu zgody IP. Nadto, Beneficjent 4.krotnie, bez pisemnego wezwania IP, złożył dodatkowe wyjaśnienie, oświadczenie lub korektę załącznika do wniosku o płatność.

(dowód: akta kontroli str. 164-169, 176-180)

IP nie kwestionowała wysokości wydatków kwalifikowalnych wykazanych przez Beneficjenta w poszczególnych wnioskach o płatność.

(dowód: akta kontroli str. 164-169, 181-213, 230-231)

²⁴ dla ewidencji kosztów Projektu prowadzonej w 2010 r.

²⁵ dla ewidencji kosztów Projektu prowadzonej w 2011 r.

²⁶ Zgodnie z § 9 umowy o dofinansowanie o nr: UDA-POKL.09.01.02-24-076/09-00 Beneficjent zobowiązany był do złożenia w wersji elektronicznej i papierowej wniosku o płatność sporządzonego według aktualnej aplikacji Generator Wniosków Płatniczych udostępnionej Beneficjentowi przez Instytucję Pośredniczącą.

²⁷ Zgodnie z § 10 ust. 2 ww. umowy IP dokonuje weryfikacji formalno-rachunkowej i merytorycznej wniosku o płatność, w terminie do 20 dni roboczych od daty jego otrzymania.

²⁸ Zgodnie z § 10 ust. 4 ww. umowy Beneficjent zobowiązany był do usunięcia błędów lub złożenia pisemnych wyjaśnień w wyznaczonym przez Instytucję Pośredniczącą terminie, pod rygorem wstrzymania przekazania kolejnej transzy dofinansowania.

Od dnia złożenia pierwszej wersji wniosków o płatność do ich zatwierdzenia przez IP upływało od 7 do 86 dni roboczych. IP weryfikowała poszczególne wnioski o płatność oraz skorygowane wnioski o płatność w terminie nie przekraczającym 20 dni roboczych od daty otrzymania wniosku lub skorygowanego wniosku, zgodnie z § 10 ust. 2 umowy o dofinansowanie, z wyjątkiem jednego przypadku, kiedy IP przekazała uwagi do wniosku po 21 dniach.

(dowód: akta kontroli str. 164-169, 176-180)

Beneficjent otrzymywał dotację na realizację Projektu od IP (15% każdej transzy) w ciągu 7-22 dni roboczych oraz z Ministerstwa Finansów (85%) w ciągu 7-17 dni roboczych od dnia zatwierdzenia wniosku o płatność.

(dowód: akta kontroli str. 214-228)

IP nie skorzystała z uprawnień do przeprowadzenia kontroli prawidłowości realizacji Projektu, określonych w § 18 ust. 1 i 2 umowy o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 229)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Beneficjent, składając wnioski o płatność w 2010 r., aktualizował harmonogram płatności określonej w § 8 ust. 5 umowy o dofinansowanie²⁹. Zgodnie z przyjętym harmonogramem, okres objęty wnioskiem o płatność upływał ostatniego dnia danego kwartału. Beneficjent, składając wniosek o płatność, przekroczył ww. okres o 6 dni (za II kwartał 2010 r.) oraz o 7 dni (za III kwartał 2010 r.). Ponadto, IV kwartał 2010 r., zgodnie ze złożonymi wnioskami o płatność, podzielono na dwa okresy, tj.: od 07.10.2010 r. do 15.11.2010 r. oraz od 16.11.2010 r. do 31.12.2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 232-259)

NIK przyjęła wyjaśnienie Koordynatora Projektu, który powyższe tłumaczył wydłużeniem w pierwszym wniosku o płatność okresu objętego wnioskiem, na co IP wyraziła zgodę. Stąd kolejne wnioski, składane z zachowaniem ciągłości i zgodnie z zasadą składania wniosków nie rzadziej niż raz na kwartał, powodowały powyższe przesunięcie. IP w żadnym z wezwań do uzupełnienia wniosku o płatność nie kwestionowała okresów objętych wnioskiem.

(dowód: akta kontroli str. 260-262)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie prawidłowości ujmowania wydatków kwalifikowanych we wnioskach o płatność.

1.8. Monitorowanie projektu i obowiązki informacyjne.

Opis stanu faktycznego

Beneficjent nie miał problemów lub trudności związanych z realizacją Projektu, z wyjątkiem zaprzestania działania Gimnazjum Waldorfskiego, co przedstawiono w pkt 1.1 niniejszego wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 17-38, 91-95)

Opis stanu faktycznego

Beneficjent prawidłowo realizował działania informacyjno-promocyjne, określone w § 23 ust. 3 umowy o dofinansowanie Projektu, m.in. poprzez umieszczanie logotypów na dokumentach, materiałach promocyjnych i informacyjnych oraz sprzęcie finansowanym w ramach Projektu.

²⁹ Wg § ust. 5 umowy o dofinansowanie Beneficjent mógł dokonywać aktualizacji harmonogramu płatności we wniosku o płatność, przed przekazaniem kolejnej transzy dofinansowania, a aktualizacja była skuteczna pod warunkiem niedokonania sprzeciwu przez IP.

(dowód: akta kontroli str. 263-275)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie prowadzenia monitoringu i prawidłowości realizowania działań promocyjno-informacyjnych związanych z Projektem.

1.9. Realizacja celu projektu.

Opis stanu faktycznego

W Projekcie uczestniczyło 5 szkół (100,0% planowanych wg wniosku o dofinansowanie³⁰), zrealizowano łącznie 3.450 godzin zajęć dla uczniów, w tym: 3.130 godzin zajęć w ramach kółek zainteresowań (100,0% planowanych) oraz 320 godzin zajęć wyrównawczych (100,0% planowanych). W Projekcie osiągnięto zakładane wskaźniki produktu.

(dowód: akta kontroli str. 21-37, 80-81, 276-321)

Wsparciem w ramach Projektu objęto 353 osoby (135,8% planowanych). W ramach jego realizacji przekazano szkołom sprzęt, określony we wniosku o dofinansowanie, o łącznej wartości 27.053,13 zł, tj. m.in.: 5 aparatów fotograficznych, 5 rzutników multimedialnych, 5 ekranów ręcznie rozwijanych na trójnogu, 2 kamery cyfrowe, 2 dyktafony, urządzenie wielofunkcyjne³¹, akordeon.

W Projekcie osiągnięto zakładane wskaźniki rezultatu, przy czym wskaźnik pn.: „Liczba szkół, które przygotowują programy „Środki rozwoju kompetencji kluczowych wśród uczniów naszej szkoły” zrealizowano w odniesieniu do 4 z 5 szkół objętych Projektem, ze względu na zaprzestanie z dniem 31 sierpnia 2012 r. działania Gimnazjum Waldorfskiego, co przedstawiono w pkt 1 niniejszego wystąpienia.

(dowód: 21-37, 80-81, 322-334)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie osiągnięcia założonych rezultatów Projektu.

1.10. Przechowywanie dokumentacji.

Opis stanu faktycznego

Beneficjent przechowywał dokumentację, związaną z realizacją Projektu, w siedzibie Stowarzyszenia w segregatorach, zawierających adnotację o konieczności archiwizacji do dnia 31 grudnia 2020 r., umieszczonych w zamykanych szafach, tj. zgodnie z § 17 ust. 2 umowy dofinansowania.

W ocenie NIK, dokumentację Projektu przechowywano w sposób zapewniający dostępność, poufność i bezpieczeństwo.

(dowód: akta kontroli str. 335)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie przestrzegania zasad przechowywania dokumentacji projektowej.

2. Uproszczenie zasad rozliczania przez beneficjenta projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu

³⁰ tj. załącznika nr 1 do umowy dofinansowania.

³¹ drukarka oraz skaner.

Spolecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki polegające na ryczałtowym rozliczaniu wydatków.

Wg Pani Prezes, możliwość rozliczania kosztów pośrednich ryczałtem przyczyniła się do zmniejszenia obciążenia administracyjnego związanego z realizacją Projektu. „Dokumenty finansowe związane z kosztami z katalogu kosztów pośrednich były dzięki temu księgowane i opisywane tylko raz – do kosztów administracyjnych, następnie na koniec kwartału – przy sporządzaniu wniosku o płatność księgowy sporządzał dokument PK (polecenie księgowania) i wartość kosztów przypadającą na realizację projektów przeksięgowywano do kosztów realizacji projektu oraz dokonywano refundacji wydatków. Uproszczenie polegało na – zmniejszeniu nakładu pracy osoby rozliczającej projekt”.

W opinii Beneficjenta możliwość rozliczania kosztów pośrednich ryczałtem nie generuje oszczędności finansowych i nie przyczyniła się do zmniejszenia obciążenia finansowego związanego z realizacją Projektu.

Jako pozytywne efekty nowego sposobu rozliczania wydatków, polegającego na rozliczaniu kosztów pośrednich ryczałtem, wskazano duże uproszczenie administracyjne, natomiast nie podano skutków negatywnych. Wg Beneficjenta poprzez wprowadzenie ww. zmiany dokonano rzeczywistego uproszczenia rozliczania projektów, a aktualne zasady rozliczania kosztów pośrednich nie wymagają zmiany.

W opinii Pani Prezes, w perspektywie finansowej 2014-2020 należałoby uprościć procedury regulujące wydatkowanie środków unijnych (w tym Wytoczne MRR w zakresie kwalifikowania wydatków PO KL) oraz ograniczyć częstotliwość dokonywania zmian w tych procedurach:

„...Zmiana dokumentów (procedur) w trakcie realizacji projektów powodowała konieczność podpisywania aneksów do umów. Beneficjenci, żeby utrzymać realizację projektów, są zmuszeni je podpisywać (...) Liczba zmian zasadniczych dokumentów, liczba zmian generatorów wniosków o płatność, liczba i zakres zmian generatorów wniosków aplikacyjnych jest bardzo duża (...)

Istotnym problemem stało się wprowadzenie zasady proporcjonalności (...) wg której niezrealizowanie wskaźnika (produktu lub rezultatu) obniża wysokość wydatków na ten projekt (rozliczonych). Decyzje o tym realizator projektu znać będzie po poniesieniu wszystkich kosztów i rozliczeniu projektu. Pokazane jako ilustracje tej procedury sytuacje w dokumencie „Zasady finansowania” (...) dokumentują jedynie ideę realizacji zasady. Problem zaczyna się kiedy mamy do czynienia z 5 wskaźnikami tzw. „miękkimi” i 5 „twardymi” powiązаныmi ze sobą merytorycznie - jeżeli wszystkie poza jednym z 9 są spełnione w 100%, a jeden w 97%. Trudno przewidzieć czy całość budżetu zostanie obniżona np. o 3%. Nie wiadomo też co zrobić z sytuacją, w której zaszły zmiany, na które realizator nie miał żadnego wpływu, tj. rozwiązanie pod koniec projektu szkoły, kłęski żywiołowe itd. (...) Brak „vacatio legis”, jeżeli chodzi o zaakceptowane projekty... Np. projekt wygrał konkurs w 2010 r. Wg ogłoszonej w 2010 r. dokumentacji został napisany (zgodnie z zasadami z tego roku), m.in. jego budżet, a okres jego realizacji rozpoczyna się 1.01.2011 r. Okazuje się, że musi być realizowany wg przepisów, które obowiązują od 1.01.2011 r., zatem jego budżet musi być zmieniony, inaczej wydatki nie będą kwalifikowane. Jednak planowanie opierało się o inne przepisy i logika projektu była na nich zbudowana (...) Nie obywa się to bez zmiany istotnych merytorycznych składników projektu...”

(dowód: akta kontroli str. 336-339)

Z uwagi na fakt, że w przedmiotowym obszarze nie badano działalności Beneficjenta, a jedynie zebrano opinie w zakresie uproszczenia zasad rozliczania projektu dofinansowanego ze środków unijnych, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od sformułowania oceny.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³², kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 11 grudnia 2012 r.

Kontrolerzy

**Aleksander Małysz
specjalista k.p.**

.....

**Piotr Dziwisz
starszy inspektor k.p.**

.....

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Wicedyrektor
Gabriela Tutak**

.....

³² Dz. U. z 2012 r. poz. 82